

Vergaderjaar 2011–2012

33 143

EU-voorstel: verordening betreffende onlinebeslechting van consumentengeschillen COM(2011)794^{1 2}

33 144

EU-voorstel: richtlijn betreffende alternatieve beslechting van consumentengeschillen COM(2011)793³

A⁴

BRIEF AAN DE VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Den Haag, 24 januari 2012

De Europese Commissie heeft op 29 november 2011 een tweetal voorstellen gepubliceerd: een voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende onlinebeslechting van consumentengeschillen⁵ en een voorstel inzake een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende alternatieve beslechting van consumentengeschillen en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 en Richtlijn 2009/22/EG⁶. De vaste commissie voor Veiligheid & Justitie heeft deze voorstellen op 6 december 2011 en 17 januari 2012 behandeld en is daarbij tot het oordeel gekomen dat de voorstellen niet voldoen aan het beginsel van subsidiariteit zoals genoemd in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en in het Protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. De vaste commissie voor Veiligheid & Justitie heeft de redenen voor haar oordeel in de vorm van een gemotiveerd advies neergelegd in de bijgevoegde conceptbrief.

De vaste commissie voor Veiligheid & Justitie adviseert dat de Eerste Kamer instemt met de bijgevoegde conceptbrief, opdat een gemotiveerd advies⁷ van de Eerste Kamer aan de Europese Commissie kan worden gestuurd.⁸

Vice-voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid & Justitie,
Prof. dr. S.C. van Bijsterveld

¹ De twee com-documenten zijn als bijlagen bij deze brief opgenomen.

² Zie E110086 op www.europapoort.nl

³ Zie E110080 op www.europapoort.nl

⁴ Letter A heeft alleen betrekking op 33 143.

⁵ COM(2011) 794.

⁶ COM(2011) 793.

⁷ Als bedoeld in artikel 6 van het Protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid.

⁸ Met afschriften aan het Europees Parlement, de Raad en de Nederlandse regering.

CONCEPTBRIEF AAN DE VOORZITTER VAN DE EUROPESE COMMISSIE

Den Haag, 24 januari 2012

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, overeenkomstig de daarvoor vastgestelde procedure, het bovengenoemde voorstel getoetst aan het beginsel van subsidiariteit. Daarmee is toepassing gegeven aan artikel 5 EU-Verdrag en Protocol 2 bij het Verdrag van Lissabon betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel.

Met deze brief stellen wij u in kennis van het oordeel van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Identieke brieven zijn gezonden aan het Europees Parlement, de Raad en de Nederlandse regering.

De voorgestelde Richtlijn betreft een verplichting voor lidstaten om erop toe te zien dat alle geschillen tussen een consument en een ondernemer die voortvloeien uit de verkoop van goederen of de verrichting van diensten, kunnen worden voorgelegd aan een ADR-entiteit. Met de voorgestelde Verordening wordt beoogd een Europees platform voor online geschillenbeslechting op te richten. De rechtsbasis voor beide voorstellen is artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft met belangstelling kennis genomen van bovengenoemde voorstellen. Met betrekking tot de gekozen rechtsgrondslag heeft de Kamer geen bezwaren geconstateerd. Zij constateert echter wel bezwaren met betrekking tot het beginsel van subsidiariteit.

Subsidiariteitsbezwaren bij het voorstel voor een Richtlijn ADR consumenten

De Eerste Kamer is van oordeel dat de voorstellen in strijd zijn met het subsidiariteitsbeginsel omdat de noodzaak voor *deze weg* naar harmonisatie onvoldoende is onderbouwd.

De Kamer komt tot dit oordeel allereerst omdat dit voorstel voor een richtlijn de lidstaten ertoe verplicht *in wetgeving* vast te leggen dat er een entiteit wordt ingesteld die zorg dient te dragen voor alternatieve geschillenbeslechting met een hoog niveau van consumentenbescherming. In Nederland bestaat er al een succesvol systeem van geschillenbeslechting. Dit systeem is echter niet neergelegd in wetgeving, maar is gebaseerd op zelfregulering en vrijwilligheid van de deelnemende partijen. Dit systeem is in vergelijking met andere lidstaten vrij goed ontwikkeld te noemen. Daarbij zijn de vrijwilligheid en de zelfregulering een succesfactor gebleken. De Kamer ziet derhalve geen reden over te gaan tot *wettelijke* vastlegging van een alternatief systeem van geschillenbeslechting. Zij is van oordeel dat, teneinde de door de Europese Commissie gestelde doelen te bereiken, de Europese Commissie heel wel kan volstaan met het nemen van beleidsmaatregelen alvorens eventueel over te gaan tot het voorstellen van een richtlijn.

Wat betreft het voorstel voor een Richtlijn ADR consumenten valt het de Kamer bovendien op dat er voorbij gegaan lijkt te worden aan aspecten van internationaal privaatrecht die zich bijvoorbeeld kunnen voordoen ter beantwoording van de vraag in welke lidstaat een ADR-entiteit over een geschil zou moeten of kunnen oordelen.

De Kamer leest verder in artikel 2 en artikel 5, tweede lid, van de voorgestelde Richtlijn ADR consumenten dat de richtlijn niet alleen van toepassing zal zijn op grensoverschrijdende consumentengeschillen, maar ook op binnenlandse consumentengeschillen. De Kamer is van mening dat ook het toepassingsbereik verder gaat dan noodzakelijk is en maakt ook op dit onderdeel een subsidiariteitsbezwaar. De Kamer ziet niet in waarom in een Europese richtlijn moet worden vastgelegd hoe binnenlandse consumentengeschillen op een alternatieve manier zouden moeten worden beslecht.

Subsidiariteitsbezwaren bij het voorstel voor een Verordening ODR consumenten

De Kamer merkt op dat het welslagen van het ODR-platform afhankelijk is van het goed functioneren van de ADR-entiteiten in de lidstaten. Zolang de ADR-entiteiten in de lidstaten niet goed functioneren, ziet de Kamer niet het nut of de noodzaak in van een ODR-platform. Om die reden gelden bovengenoemde subsidiariteitsbezwaren evengoed voor dit voorstel.

Tot slot merkt de Kamer op dat naar haar oordeel de consequenties van de ADR voorstellen hoge kosten met zich mee kunnen brengen. In het systeem van alternatieve geschillenbeslechting zoals dat nu in Nederland functioneert, worden de kosten in principe door de markt gedragen. Als consequentie van het richtlijnvoorstel worden de kosten gedeeltelijk overgeheveld naar de overheid. De Kamer vindt deze consequentie bezwaarlijk.

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,
Mr. G.J. de Graaf